۱۴۰۴

اذکار صبح و شام

با دعاهای قرآنی

هدیه از: کتابخانه و مدرسهٔ مرحوم مولوی محمد سرور فیضی رحمه الله

ویراستار: محمد رابع صاحب زاده و محمد صادق امیری

ترتیب: عبدالبصیر الکوزی

آدرس: جیجه، خاکسفید، فراه، افغانستان

بِسۡمِ اللهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

اَحَبُّ الۡاَعۡمَالِ اِلَی اللهِ اَدۡوَمُهَا وَاِنۡ قَلَّ [متفق علیه]

خوانندۀ محترم! اگر اذکار را برای بار اول می خوانید کوشش کنید که به تدریج پیش بروید یعنی در روز اول همۀ اذکار را نخوانید بلکه مقدار کم آنرا بخوانید و بعد از مدتی مقدار آنرا بیشتر کنید. به این ترتیب هنگامی که زبان تان در خواندن اذکار خوب روان شد باز می توانید همه روزه اذکار را در اوقات صبح و شام به بسیار آسانی ختم کنید. وصلی اللّهُ علی نَبِینا محمد وعلی آله وصَحبهِ وَسلم تسلیماً کثیراً. وآخِرُ دعوانا أنِ الحمدُ لِلّهِ رَبِّ العالَمینَ.

چرا اذکار صبح و شام را باید بخوانیم؟

ده دلیل برای خواندن اذکار صبح و شام:

۱: با خواندن اذکار صبح و شام، شما فرمان خداوند متعال را به جا می‌آورید.

۲: با خواندن اذکار صبح و شام، به مخلوقاتی که خداوند متعال را تسبیح می‌گویند، می‌پیوندید.

۳: با خواندن اذکار صبح و شام، عظمت خداوند را در بهترین زمان قدردانی می‌کنید.

۴: با خواندن اذکار صبح و شام، توحید و بندگی خود را برای خدا مجدداً تأیید می‌کنید.

۵: با خواندن اذکار صبح و شام، در روز خود برکات کسب می‌کنید.

۶: با خواندن اذکار، پاداشی مانند بخشش گناهان، نجات از دوزخ و شفاعت حضرت محمد ﷺ را حاصل می‌کنید.

۷: با خواندن اذکار صبح و شام، از رفاه در این زندگی دنیا و آخرت لذت می‌برید.

۸: با خواندن اذکار صبح و شام، آرامش و رضایت را دریافت می‌کنید.

۹: با خواندن اذکار صبح و شام، می‌توانید در این دو زمان بسوی خداوند متعال سفر کنید.

۱۰: با خواندن اذکار، خود را از جادو، نظر بد، شیاطین، مریضی، مشکلات، ضرر، افسردگی و تشویش محافظت می‌کنید.

فوائد ذکر چیست؟

فوائد ذکر: امام ابن قیم رحمه‌الله در کتاب «الوابل الصیب» برای ذکر و دعا بیان داشته که ذکر الله تعالی باعث خوشنودی الله متعال است. ذکر الله باعث طرد شدن شیطان و وسوسه‌های او می‌گردد. ذکر از دل غبار غم و پریشانی را می‌زداید و به جای آن شادی و خوشحالی می‌بخشد. ذکر الهی باعث تقویت قلب و روح آدمی می‌گردد. ذکر باعث جلب روزی و برکت در آن می‌گردد. ذکر باعث عفو گناهان می‌شود. ذکر الله همراه با اشک ریختن در تنهایی باعث جای گرفتن انسان در سایهٔ عرش الهی می‌شود. ذکر قساوت و سنگدلی را از بین می‌برد. انسان ذاکر مشمول درود فرشتگان و رحمت الله متعال می‌شود. ذکر الله متعال باعث نجات از نفاق می‌شود. ذکر انسان را محبوب خلق و خالق می‌گرداند. ذکر غذای قلب و روح است. ذکر صیقل دهنده‌ی قلب است. ذکر وسیله‌ی نجات از عذاب الهی است. ذکر زبان انسان را از مشغول شدن به غیبت، دروغگویی و ناسزاگویی باز می‌دارد. ذکر درختی است که معرفت الله متعال میوه‌هایش می‌باشند. [ماخوذ از حصن المسلم، سعید قحطانی]

آداب ذکر و اوقات اجابت دعا

آداب ذکر و دعا: ذکر و دعا آداب مشروع و شروطی دارد که اگر رعایت شوند، انسان به خواسته‌اش می‌رسد؛ از آداب دعا این است که انبیا، اولیاء و بندگان نیک الله متعال در پیشگاه الله خالصانه می‌ایستادند، اشک‌هایشان جاری می‌شد، قبل از درخواست توبه و استغفار می‌نمودند و با قلب خاشع و حالت فقیرانه نخست لب به تعریف و تمجید و بیان عظمت و پاکی الله متعال می‌گشودند. سپس با التماس و زاری شروع به خواستن می‌نمودند. آداب دیگر دعا اینست که مخلصانه و با ترس و امید باشد و باید درخواستن جدی بود و اصرار کرد. و از آداب دیگر دعا اینست که باید به رحمت‌های الهی امیدوار بود و اینکه دعایش فوراً پذیرفته نشده است نا امید نشود. یکی دیگر از آداب دعا اینست که انسان در دعا بخل نورزد بلکه برای همهٔ مؤمنان خیر دنیا و آخرت را بطلبد و دعا کردن باید بطور مخفیانه صورت گیرد و دست‌ها را رو به قبله کند. از آداب دعا همچنان پاکیزه بودن مکان، دهان و دندان فرد است. همچنین از آداب دعا است که انسان خود را در پیشگاه الله متعال کوچک و ناچیز بداند و عزت را به الله متعال نسبت دهد. [ماخوذ از حصن المسلم، سعید قحطانی]

اوقات اجابت دعا: یک سوم آخر شب، در حال سجده، روزهای جمعه، بعد از نماز فرض، در فاصلهٔ اذان و اقامه، شب قدر، در میدان نبرد، دعای پیشوای عادل، فرد روزه دار و انسان مظلوم زود پذیرفته می‌شود. و اما کسانی که از مال حرام تغذیه می‌شوند دعای آنها پذیرفته نخواهد شد. [ماخوذ از حصن المسلم، سعید قحطانی]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿١﴾ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢﴾ اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿٣﴾ مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ﴿٤﴾ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ اِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ ﴿٥﴾ اِهْدِنَا الصِّرٰطَ الْمُسْتَقِيْمَ ﴿٦﴾ صِرٰطَ الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ﴿٧﴾ ١ [الفاتحة:١-٧]

١- در حدیث ابی بن کعب رضی الله عنه آمده است که حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: قسم به ذاتی که جانم در دست او است، نه در تورات، نه در انجیل، نه در کتاب‌های آسمانی دیگر و حتی در قرآن مثل این سوره (یعنی سورۀ فاتحه) نازل نشده است و این سوره هفت آیۀ مکرره است که الله متعال آن را بر من اعطاء نموده است. (ترمذی، باب ما جاء فی فضل فاتحة الکتاب).

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ ذَٰلِكَ الْكِتَٰبُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَوٰةَ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالْأٓخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ أُولَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾ ١ [البقرة:١-٥]

١- دارمی و بیهقی در شعب الایمان به روایت از عبدالله بن مسعود رضی الله عنه آورده‌اند که: «هر کس ده آیه از سورهٔ بقره را در اول روز بخواند، تا شام هیچ شیطانی به او نزدیک نمی‌شود؛ و اگر آن را شامگاهان بخواند، شیطان تا صبح به او نزدیک نمی‌شود؛ و چیزی را که ناپسند می‌دارد در اهل و مالش نخواهد دید».

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَمِنْهُم مَّن يَقُولُ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾١ [البقرة: ٢٠١]

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾ [آل عمران:٨]

١- امام ابن کثیر رحمه‌الله می‌فرماید: «آیۀ کریمه جامع و در برگیرندۀ خیر دنیا و آخرت است؛ زیرا حسنه در دنیا همۀ خوبی‌های دنیوی، از قبیل صحت‌مندی، روزی فراخ، علم نافع، عمل صالح و هر خیر دیگری را شامل می‌شود. و حسنه در آخرت نیز شامل نجات از صحنه‌های هولناک رستاخیز، آسان‌گیری در حساب و داخل شدن به بهشت می‌باشد. و نجات از دوزخ، عبارت از توفیق آماده شدن اسباب آن در دنیاست که عبارت اند از اجتناب از محرمات، ترک شبهات و دوری از گناهان».

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُ لَآ إِلٰهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَآءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ ١ [البقرة:٢٥٥]

١- طبرانی و حاکم که آن را صحیح دانسته اند به روایت از ابن مسعود رضی الله عنه آورده‌اند که حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم فرمودند: «هر کس ده آیه (چهار آیه از اول سورهٔ بقره و آیت الکرسی و دو آیه بعد از آن و آیات پایانی سورهٔ بقره) را بخواند، به خانهٔ او تا صبح هیچ شیطانی داخل نمی‌شود». (پیام بیداری، ص ۵۱۰).

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَآ إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَد تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَن يَكْفُرْ بِالطَّٰغُوتِ وَيُؤْمِن بِاللهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾ اللهُ وَلِيُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَٰتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوٓا أَوْلِيَآؤُهُمُ الطَّٰغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَٰتِ أُولَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٥٧﴾[١] [البقرة: ٢٥٦-٢٥٧]

۱- طبرانی و حاکم که آن را صحیح دانسته اند به روایت از ابن مسعود رضی الله عنه آورده‌اند که حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم فرمودند: «هر کس ده آیه (چهار آیه از اول سورهٔ بقره و آیت الکرسی و دو آیه بعد از آن و آیات پایانی سورهٔ بقره) را بخواند، به خانهٔ او تا صبح هیچ شیطانی داخل نمی‌شود». (پیام بیداری، ص ۵۱۰).

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْدُوا مَا فِيٓ أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَّشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾ اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَآ أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَّبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَ مَلَائِكَتِهِ وَ كُتُبِهِ وَ رُسُلِهِ لَانُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ ١ [البقرة: ٢٨٤-٢٨٥]

١- طبرانی و حاکم که آن را صحیح دانسته اند به روایت از ابن مسعود رضی الله عنه آورده‌اند که حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم فرمودند: «هر کس ده آیه (چهار آیه از اول سورهٔ بقره و آیت الکرسی و دو آیه بعد از آن و آیات پایانی سورهٔ بقره) را بخواند، به خانهٔ او تا صبح هیچ شیطانی داخل نمی‌شود». (پیام بیداری، ص ۵۱۰).

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

لَا يُكَلِّفُ اللهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾ ١

[البقرة: ٢٨٦]

١- طبرانی و حاکم که آن را صحیح دانسته اند به روایت از ابن مسعود رضي الله عنه آورده‌اند که حضرت پیامبر اکرم صلى الله عليه وسلم فرمودند: «هر کس ده آیه (چهار آیه از اول سورهٔ بقره و آیت الکرسی و دو آیه بعد از آن و آیات پایانی سورهٔ بقره) را بخواند، به خانهٔ او تا صبح هیچ شیطانی داخل نمی‌شود». (پیام بیداری، ص ٥١٠).

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

مقام قرآن کریم و تقوی:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَّاتَّقُوا اللّٰهَ إِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللّٰهَ فَأَنْسٰهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِيٓ أَصْحٰبُ النَّارِ وَأَصْحٰبُ الْجَنَّةِ أَصْحٰبُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَآئِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ أَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ عَلٰى جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خٰشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ وَتِلْكَ الْأَمْثٰلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ [الحشر:١٨–٢١]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

هُوَ اللهُ الَّذِي لَآ إِلٰهَ إِلَّا هُوَ عٰلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهٰدَةِ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللهُ الَّذِي لَآ إِلٰهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلٰمُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحٰنَ اللهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللهُ الْخٰلِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَآءُ الْحُسْنٰى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾ ١

[الحشر:٢٢-٢٤]

١- حضرت پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: هر کس که در صبح هنگامی‌که بر می‌خیزد سه مرتبه «أَعُوذُ بِاللهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» بگوید و سه آیه از آخر سورهٔ حشر را بخواند، الله متعال برای آن بنده هفتاد هزار فرشته را قرار می‌دهد که تا شام بر او درود می‌فرستند و اگر در آن روز بمیرد شهید می‌میرد، و هر که به شام برسد (این کلمات را در شام بخواند)، او نیز در همان مقام خواهد بود. (ترمذی، حدیث شماره: ٢٩٢٢)

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللهُ اَحَدٌ ﴿١﴾ اَللهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُوْلَدْ ﴿٣﴾ وَ لَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُوًا اَحَدٌ ﴿٤﴾ ١ [الإخلاص:١–۴]

۳ مرتبه صبح
۳ مرتبه شام

١ـ حضرت رسول اکرم ﷺ در مورد سورۀ اخلاص فرمودند: «آیا می‌تواند یکي از شما که یک ثلث قرآن را در یک شب بخواند؟ صحابه پرسیدند: ای رسول خدا! کدام یک از ما قدرت این کار را دارد؟ حضرت رسول اکرم ﷺ فرمودند: «قل هو الله احد» یک ثلث قرآن است». (صحیح مسلم، حدیث شماره: ۱۹۲۲)

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِن شَرِّ النَّفّٰثٰتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾ ١

[الفلق:١–٥]

٣ مرتبه صبح
٣ مرتبه شام

١ـ هر کسی هنگام صبح و شب سه مرتبه سورۀ اخلاص و معوذتین (سورۀ الفلق و سورۀ الناس) را بخواند الله متعال او را از گزند همۀ موجودات مؤذی در امان می‌دارد. این حدیث را ابو داود، ترمذی و نسائی نقل کرده‌اند و ترمذی آن را حسن گفته است. همچنین شیخ آلبانی این حدیث را حسن می‌داند.

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَٰهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾ ١ [الناس:١-٦]

٣ مرتبه صبح
٣ مرتبه شام

١ـ هر کسی هنگام صبح و شب سه مرتبه سورهٔ اخلاص و معوذتین (سورهٔ الفلق و سورهٔ الناس) را بخواند الله متعال او را از گزند همهٔ موجودات مؤذی در امان می‌دارد. این حدیث را ابو داود، ترمذی و نسائی نقل کرده‌اند و ترمذی آن را حسن گفته است. همچنین شیخ آلبانی این حدیث را حسن می‌داند.

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ لَاشَرِيْكَ لَهُ، لَاإِلٰهَ إِلَّا هُوَ وَ اِلَيْهِ النُّشُوْرُ. (بیهقی) و از طرف شب به جای (أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ)؛ (اَمْسَيْنَا و اَمْسَى)
و به جای (إِلَيْهِ النُّشُوْرُ)؛ (إِلَيْهِ الْمَصِيْرُ) گفته شود.

اَللّٰهُمَّ مَا أَصْبَحَ بِيْ مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِّنْ خَلْقِكَ، فَمِنْكَ وَحْدَكَ لَاشَرِيْكَ لَكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ. (نسائی)۱ و از طرف شب به جای (مَا أَصْبَحَ)؛ (مَا اَمْسَى) گفته شود.

۱- هر کسی این دعا را در هنگام صبح بخواند، شکر آن روز را ادا کرده است؛ و هر کس هنگام شب آن را بخواند، شکر آن شب را ادا نموده است. این حدیث را ابو داود، نسائی، ابن سنی و ابن حبان روایت کرده اند و ابن باز در کتاب (تحفة الاخيار ص ۲۴) سند آن را حسن گفته است.

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ عَدَدَ خَلْقِهِ، وَرِضَا نَفْسِهِ، وَزِنَةَ عَرْشِهِ، وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ. (مسلم) ۱

اَللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَأَبُوءُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ. (بخاری) ۲

۱ـ از ام المؤمنین حضرت جویریه رضی الله عنها روایت شده که روزی در موقع نماز صبح حضرت پیامبر اکرم ﷺ از نزد او خارج شدند، وقتی هنگام ظهر برگشتند دیدند که حضرت جویریه رضی الله عنها هنوز در جای نماز خود نشسته است و ذکر می‌کند، حضرت پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: من چهار کلمه را سه بار تکرار کرده ام که هم وزن و همپایهٔ گفته‌های تو می‌باشد. و آن کلمات عبارت اند از: (سبحان الله و بحمده عدد خلقه...). صحیح مسلم.

۲ـ هر کس هنگام شب آن را با یقین بگوید و در آن شب بمیرد، و یا صبح بگوید و در همان روز بمیرد، به بهشت وارد می‌شود.
(بخاری، باب افضل الاستغفار).

اَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطَانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَّ عَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيتَ عَلَى إِبرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ، اَللّٰهُمَّ بَارِك عَلَى مُحَمَّدٍ وَّ عَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكتَ عَلَى إِبرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ. (بخاری)

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ. (احمد)[1]

۱۰ مرتبه صبح
۱۰ مرتبه شام

۱ـ در حدیث شریف آمده است که «هر کس ده بار صبح و ده بار شب برایم درود بفرستد روز قیامت شفاعت من شامل حالش می شود». (مسند احمد)

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

مَا جَعَلَ عَلَيۡكُمۡ فِى الدِّيۡنِ مِنۡ حَرَجٍ [الحج:۷۸]

خوانندۀ محترم! اگر خواندن تمام اذکار بر شما ثقیل و گران تمام می شود و یا وقت تان کم است میتوانید به همین درود شریف فوق اکتفاء کنید ان شاء الله خداوند متعال مقبول درگاه خود قرار دهد. وصلی اللّهُ علی نَبِینا محمد وعلی آله وصَحبهِ وَسلم تسلیماً کثیراً.

وآخِرُ دعوانا أنِ الحمدُ لِلّهِ رَبِّ العالَمینَ.

دعاهای قرآنی از انبیاء علیهم السلام

دعای حضرت آدم علیه السلام و حضرت حوا علیها السلام بعد از خوردن از درخت ممنوعه:

۱. ﴿رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ «پروردگارا، ما با نافرمانی دستورات تو به خویشتن ظلم و ستم ورزیده‌ایم و اگر ما را نیامرزی و بر ما رحم و شفقت نورزی از زیانکاران خواهیم بود». [اعراف:۲۳]

بعد از آنکه پسر حضرت نوح علیه السلام غرق شد و از الله سبحانه و تعالی سوال نمود که به من وعده دادی که اهل تو را نجات می دهم الله سبحانه و تعالی بدو گفت که این از سر حکمت الهی بوده و از آنچه علم نداری مپرس و بعد از آن حضرت نوح علیه السلام عاجزانه از الله سبحانه و تعالی طلب مغفرت نمود و دعای ذیل را، بر زبانش جاری ساخت:

۲. ﴿رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

«پروردگارا، حقا که من به تو پناه می‌برم از آنکه از تو بخواهم آنچه را که به آن علم ندارم و اگر مرا نیامرزی ورحم نکنی از زیانکاران خواهم بود». [هود:۴۷]

دعای حضرت ابراهیم علیه السلام:

۳. ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾

«پروردگارا، مرا و والدین مرا و مؤمنین را بیامرز روزی که حساب بر پا می‌شود». [ابراهیم:۴۱]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت ابراهیم علیه‌السلام و حضرت اسماعیل علیه‌السلام هنگام بالا بردن (تعمیر) پایه های کعبه :

۴. ﴿رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّآ إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾

«پروردگارا، از ما بپذیر؛ که تو شنوای دانایی». [بقرة: ۱۲۷]

دعای حضرت ابراهیم علیه‌السلام هنگامیکه همسر و فرزند خویش را در مکه رها نمود:

۵. ﴿رَبَّنَآ إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَآءِ﴾

«پروردگارا، محقّقاً تو می‌دانی آنچه را پنهان می‌کنیم و آنچه را آشکـار می‌کنیم و چیزی در آسمان و زمین بر خدا پنهان نیست». [ابراهیم:۳۸]

دعای حضرت لوط علیه‌السلام در مقابل اعمال بد قومش:

۶. ﴿رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ﴾

«پروردگارا، مرا و بستگان مرا از آنچه مردم می‌کنند نجات بده». [شعراء:۱۶۹]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت یوسف علیه‌السلام بعد از رسیدن به پدر و برادران و اتمام نعمت خداوند متعال بر او:

۷. ﴿رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ﴾

«پروردگارا، از حکومت به من داده‌اي و مرا از تعبير خوابها آگاه ساخته‌اي. اي آفريدگار آسمانها و زمين! تو سرپرست من در دنيا و آخرت هستي. مرا مسلمان بميران و به صالحان ملحق گردان». [يوسف:۱۰۱]

دعای حضرت موسی علیه‌السلام بعد از سیلی زدن به قبطی و مردن آن:

۸. ﴿رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي﴾

«پروردگارا، من به خود ستم نمودم مرا بيامرز». [قصص:۱۶]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت موسی علیه‌السلام بعد از رسیدن به مدین هنگامیکه تشنه و گرسنه زیر درخت نشسته بود:

۹. ﴿رَبِّ إِنِّي لِمَآ أَنزَلۡتَ إِلَيَّ مِنۡ خَيۡرٖ فَقِيرٞ﴾

«پروردگارا، همانا من به آنچه از خیر برایم بفرستی محتاجم». [قصص:۲۴]

دعای حضرت موسی علیه‌السلام هنگامِ اولین مکالمه با خداوند متعال:

۱۰. ﴿رَبِّ ٱشۡرَحۡ لِي صَدۡرِي﴾ ﴿وَيَسِّرۡ لِيٓ أَمۡرِي﴾ ﴿وَٱحۡلُلۡ عُقۡدَةٗ مِّن لِّسَانِي﴾

«پروردگارا، سینهٔ مرا بگشا و امر مرا آسان کن و گره از زبانم باز کن». [طه:۲۵-۲۶-۲۷]

دعای حضرت یونس علیه‌السلام برای رهایی از مشکل و غم هنگامیکه در شکم ماهی بود:

۱۱. ﴿لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبۡحَٰنَكَ إِنِّي كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ﴾

«معبودی جز تو نیست تو از هر عیب و نقصی منزّهی، همانا من از ستمکارانم». [انبیاء:۸۷]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت سلیمان علیه‌السلام بعد از شنیدن سخن مورچه و تبسم نمودنش:

١٢. ﴿رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ﴾

«پروردگارا، مرا موفّق فرما تا نعمتی را که به من و به والدین من عنایت کرده‌ای شکر نمایم و تا عمل شایسته‌ای که می‌پسندی بجا آرم و مرا در میان بندگان شایسته‌ات وارد ساز». [نمل:١٩]

اظهار عجز حضرت زکریا علیه‌السلام در نزد خداوند متعال بطور پنهانی:

١٣. ﴿رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا﴾

«پروردگارا، به راستی استخوانم سست شده و پیری، سرم را مشتعل (سفید) نموده و من به خواندن تو بی‌بهره نبوده‌ام». [مریم:۴]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

توصیهٔ الله متعال به حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم:

۱۴. ﴿رَّبِّ أَدۡخِلۡنِي مُدۡخَلَ صِدۡقٖ وَأَخۡرِجۡنِي مُخۡرَجَ صِدۡقٖ وَٱجۡعَل لِّي مِن لَّدُنكَ سُلۡطَٰنٗا نَّصِيرٗا﴾

«پروردگارا، مرا صادقانه (به هر کاری) وارد کن، و صادقانه (از آن) بیرون آور، و از جانب خود قدرتی به من عطا فرما که یار و مددکارم باشد». [اسراء:۸۰]

توصیهٔ الله متعال به حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم بعد از اینکه ایشان را از عجله نمودن در یادگیری قرآن کریم منع نمود:

۱۵. ﴿رَّبِّ زِدۡنِي عِلۡمٗا﴾

«پروردگارا، دانش مرا زیاد کن». [طه:۱۱۴]

دعاهای قرآنی از صالحان و اولیاء

۱. ﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

«پروردگارا، ما را در دنیا نیکی عطا فرما و در آخرت نیکی عطا فرما و ما را از عذاب آتش حفظ فرما». [بقرة:۲۰۱]

۲. ﴿رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا﴾ ﴿رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا﴾ ﴿رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

«پروردگارا، ما را بر اشتباهات و فراموشی‌هایمان باز خواست مکن». [بقرة:۲۸۶] «پروردگارا، بار تکالیف و مسؤلیت‌های سنگین را آنچنانکه بر دوش ملت‌های پیشین، بسبب گناهان و معصیت‌هایشان، گذاشته بودی بر دوش ما مگذار». [بقرة:۲۸۶] «پروردگارا، بر ما آنچه که ما را یارای آن نیست و از قدرت و توان‌مان خارج است تحمیل مگردان، و از گناهان‌مان درگذر و ما را مورد عفو و بخشش و رحمت و شفقت خویش قرار ده، تویی یار و یاور ما، پس ما را بر ملت‌های کافر پیروز گردان». [بقرة:۲۸۶]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دعای مؤمنان پس از تفکر در آسمانها و زمین :

۳. ﴿رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلاً سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

«پروردگارا، این جهان را به باطل خلق نفرمودی تو منزّهی، پس ما را از عذاب آتش حفظ فرما».

[آل عمران: ۱۹۱]

دعای اهل اعراف هنگامیکه چشم شان به دوزخیان میافتند:

۴. ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾

«پروردگارا، ما را با گروه‌ها و ملت‌های ستمگر و ظالم همراه و هم پیمان مگردان». [اعراف:۴۷]

جواب قوم حضرت شعیب علیه‌السلام به مشرکان هنگامیکه آنها را تهدید به اخراج نمودند:

۵. ﴿رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ﴾

«پروردگارا، بین ما و قوم ما به حق راهی باز کن؛ زیرا تو بهترین بازکنندگانی». [اعراف:۸۹]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعای قوم حضرت موسی علیه‌السلام هنگامیکه فرعون دستور قتل بچه های شان را صادر نمود و حضرت موسی علیه‌السلام به آنها گفت که به خدا توکل کنید:

۶. ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ ﴿وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

«پروردگارا، ما را وسیلهٔ امتحان برای قوم ستمگران قرار مده، و به رحمت خود ما را از قوم کفّار نجات بده». [یونس:۸۵-۸۶]

دعای اصحاب کهف هنگامیکه به غار پناه بردند:

۷. ﴿رَبَّنَا آتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا﴾

«پروردگارا، ما را از نزد خود رحمتی عطا فرما، و امر ما را به هدایت و رشد موفّق بدار». [کهف:۱۰]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای بنده گان خاصِ الله متعال:

۸. ﴿رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا﴾ ﴿إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾

«پروردگارا، عذاب دردناک دوزخ را از ما دورگردان، عذابی که اگر گریبانگیر کسی شود تا ابد از او دست نخواهد کشید او را رسوا و حیران می‌کند. دوزخ بس جایگاه و مأوای بد و دردآوری است». [فرقان:۶۵-۶۶]

دعای مؤمنان در حق پیشینیان:

۹. ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾

«پروردگارا، ما و برادران مانرا که پیش از ما به ایمان سبقت گرفتند بیامرز و در دل‌های ما برای اهل ایمان کینه قرار مده؛ پروردگارا، به راستی که تویی مهربان رحیم». [حشر:۱۰]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دعای مستضعفین و مظلومین در یک قریه:

۱۰. ﴿رَبَّنَآ أَخۡرِجۡنَا مِنۡ هَٰذِهِ ٱلۡقَرۡيَةِ ٱلظَّالِمِ أَهۡلُهَا وَٱجۡعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيّٗا وَٱجۡعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا﴾

«پروردگارا، ما را از این شهر و دیاری که ساکنان آن ستمکارند خارج ساز، و از جانب خود سرپرست و حمایت‌گری برای ما پدید آور، و از سوی خود یاوری برای‌مان قرار بده». [نساء:۷۵]

توصیهٔ الله متعال در مورد دعا در حق والدین:

۱۱. ﴿رَّبِّ ٱرۡحَمۡهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرٗا﴾

«پروردگارا، والدینم را رحم فرما، چنانکه در کوچکی مرا تربیت کردند». [اسراء:۲۴]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای همسر فرعون:

۱۲. ﴿رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ﴾

«پروردگارا، برایم نزد خودت خانه‌ای در بهشت بنا کن». [تحریم:۱۱]

دعای انسان های که هنگام رسیدن به سن چهل ساله گی در مقابل نعمات الله متعال آنرا تکرار می کنند:

۱۳. ﴿رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾

«پروردگارا، به من توفیق عطا فرما تا شکر نعمتی را به جای آورم که به من و پدر و مادرم ارزانی داشته‌ای، و کارهای نیکوئی را انجام دهم که می‌پسندی و مایهٔ خوشنودی تو است، و فرزندانم را صالح گردان و صلاح و نیکوئی را در میان خاندانم تداوم بخش، من توبه می‌کنم و به سوی تو برمی‌گردم، و من از زمرهٔ مسلمانان و تسلیم‌شدگان فرمان یزدانم». [احقاف:۱۵]

بقیه اذکار صبح و شام

أَصۡبَحۡنَا عَلَى فِطۡرَةِ الۡإِسۡلَامِ، وَعَلَى كَلِمَةِ الۡإِخۡلَاصِ، وَعَلَى دِيۡنِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ، وَعَلَى مِلَّةِ أَبِيۡنَا إِبۡرَاهِيۡمَ حَنِيۡفًا مُّسۡلِمًا وَّمَا كَانَ مِنَ الۡمُشۡرِكِيۡنَ. (بخاری)

و از طرف شب به جای (أَصۡبَحۡنَا)؛ (أَمۡسَيۡنَا) گفته شود.

اَللَّهُمَّ بِكَ أَصۡبَحۡنَا وَبِكَ أَمۡسَيۡنَا، وَبِكَ نَحۡيَا وَبِكَ نَمُوۡتُ وَإِلَيۡكَ النُّشُوۡرُ. (ترمذی).

و از طرف شب به جای (أَصۡبَحۡنَا)؛ (أَمۡسَيۡنَا) و به جای (أَمۡسَيۡنَا)؛ (أَصۡبَحۡنَا)

و به جای (إِلَيۡكَ النُّشُوۡرُ)؛ (إِلَيۡكَ الۡمَصِيۡرُ) گفته شود.

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا رَبِّ لَكَ الْحَمْدُ كَمَا يَنْبَغِي لِجَلَالِ وَجْهِكَ وَلِعَظِيمِ سُلْطَانِكَ. (ابن ماجه)١

رَضِيتُ بِاللهِ رَبًّا وَّبِالْإِسْلَامِ دِيْنًا وَّبِمُحَمَّدٍ ﷺ نَبِيًّا وَّرَسُوْلًا. (ترمذی)٢

۱– حضرت پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: شخصی این عبارت را به زبان آورد، دو تن از فرشتگان در نوشتن آن دچار مشکل شده و به آسمان بالا رفته و گفتند: پروردگارا ! بندهٔ تو سخنی را به زبان آورد که ما ندانستیم آن را چگونه بنویسیم، خداوند متعال در حالی که بهتر می‌داند بنده‌اش چه گفته است از آنان می پرسد بنده ام چه سخنی به زبان آورده است؟ آنان عبارت فوق را می‌گویند، خداوند متعال می‌فرماید: همان گونه که بنده‌ام گفته است نوشته کنید تا روزی که با من روبه رو شود پاداش وی را بدهم. این حدیث در سنن ابن ماجه آمده است.

۲– حضرت پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: کسی که صبح گاهان و شب هنگام بگوید (رضیت بالله ربا...) الله متعال از او راضی می‌گردد. این حدیث را ابو داود، ترمذی، نسائی و حاکم نقل کرده‌اند.

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ. (نسائی) ۱

أَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمَ الَّذِی لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَیُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ. (ترمذی) ۲

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ. (مسلم)

سُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ لِلهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَاللهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. (احمد)

۱- هر کس شامگاه سه مرتبه این دعا را بخواند سختی‌های آن شب به او ضرری نمی‌رساند. احمد، نسائی، ابن سنی و ترمذی این حدیث را روایت کرده اند.

۲- حضرت پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: کسی که این دعا را بخواند، خداوند او را می‌بخشد حتی اگر از میدان جنگ فرار کرده باشد. (ترمذی).

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ. (ترمذی)۱

اَللّٰهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ نُشْرِكَ بِكَ شَيْئًا نَعْلَمُهُ، وَنَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا نَعْلَمُهُ. (احمد)۲

۱ـ از عثمان بن عفان رضی الله عنه روایت است که هر کس سه بار در وقت صبح و سه بار در وقت شب این دعا (بسم الله الذی لایضر...) را بخواند هیچ چیزی به او ضرر نمی‌رساند. (سنن ترمذی).

۲- از ابو موسی اشعری روایت است که گفت: روزی حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم ما را مخاطب قرار داده فرمودند: ای مردم از شرک بترسید، زیرا شرک از صدای مورچه خفیف‌تر است. کسی از حاضران گفت چگونه ممکن است از چنین شرکی برحذر بود؟ پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم فرمودند: بگویید: (اللهم انا نعوذ بك من ان نشرك بك...) احمد و طبرانی این حدیث را با اسناد خوب روایت کرده‌اند.

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَالْبُخْلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ، وَقَهْرِ الرِّجَالِ. (ابو داود)۱

اَللّٰهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اَللّٰهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي، اَللّٰهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ، وَالْفَقْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. (نسائی)۲

۱ـ حضرت پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: هر گاه این کلمات را صبح و شام بخوانی غمت زائل شده دینت ادا می‌گردد. (سنن ابو داود).

۲- حضرت پیامبر اکرم ﷺ این دعا را سه مرتبه صبح و سه مرتبه شب می خواندند. (سنن ابو داود، احمد، نسائی و بخاری).

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. (ابن ماجه)١

حَسْبِيَ اللهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ. (ابو داود)

١ـ حضرت پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: «هرکس در هر روز صد بار این دعا را بخواند: (لا إله إلا الله وحده لاشريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير) «هیچ معبودی جز الله نیست که تنها و بي‌شریک است، پادشاهي و حمد و ستایش سزاوار او و از آن اوست و او بر هر چيزي و هر کاری تواناست»، برای او ثوابی معادل ثواب آزاد کردن ده برده خواهد رسید و برای او صد کار نیک نوشته و صد گناه از او پاک می‌گردد و آن روز تا غروب از شر شیطان محفوظ و در امان است، و هیچ کس کاری بهتر از آن نکرده، مگر آن کسی که بیشتر از او عمل کرده باشد». (ابن ماجه، حدیث شماره: ۳۷۹۸)

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

پس از آگاهی از مصیبت دیگری این دعا را بخوانید:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ عَافَانِیْ مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهٖ، وَفَضَّلَنِیْ عَلٰی كَثِیْرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِیْلًا. (ترمذی)

یَا حَیُّ یَا قَیُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِیْثُ أَصْلِحْ لِیْ شَأْنِیْ كُلَّهُ وَلَا تَكِلْنِیْ إِلٰی نَفْسِیْ طَرْفَةَ عَیْنٍ. (حاکم)

اَللّٰهُمَّ إِنِّیْ أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا وَرِزْقًا طَیِّبًا وَعَمَلًا مُّتَقَبَّلًا. (ابن ماجه)

دریافت کامل پیمانۀ ثواب

سُبۡحَٰنَ رَبِّكَ رَبِّ ٱلۡعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾ وَسَلَٰمٌ عَلَى ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿١٨١﴾
وَٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٨٢﴾ ١ [الصافات: ١٨٠-١٨٢]

١- حضرت پیامبر اکرم ﷺ احیاناً در آخر نماز خود این آیات را می‌خواندند. (سنن ترمذی، باب ما یقول اذا سلم من الصلاة) و امام نووی رحمه الله در الاذکار آورده است: در حلیة الاولیاء به روایت حضرت علی رضی الله عنه آمده است: هر کس می‌خواهد پیمانۀ ثواب را کامل دریافت کند، در آخر مجلس خویش یا هنگام برخاستن بگوید: (سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين).

پیوست ها
سبب اصلی خواری مسلمانان و راه حل آن

تأثرات از شیخ الهند حضرت مولانا محمود حسن دیوبندی رحمه الله – اسیر کشور مالتا

«تا آنجا که در خلوت های زندان، در باب اینکه چرا در سراسر دنیا، مسلمانان هم از لحاظ دنیوی و هم از لحاظ دینی دچار تباهی شده اند فکر کردم به این نتیجه رسیده ام که بدو سبب مسلمانان با انحطاط و زوال مواجه شده اند اینکه: اول: قرآن را ترک گفته اند (یعنی از احکامات آن روی گردانیده اند) و دوم: بین خودشان اختلافات و نزاع ها دارند بنابرین من با این عزم راسخ بیرون آمده ام که بقیۀ زندگی خود را وقف این کار کنم که قرآن کریم را لفظاً و معنیً به عامۀ مردم برسانیم. برای خورد سالان در هر قریه و قصبه مدرسه های تاسیس شود تا در آنجا بچه ها قرائت کردن قرآن را یاد گیرند و برای جوانان و سالخوردگان مکاتیب عمومی و ملی باز شود تا در آنجا معانی و مفاهیم دقیق قرآن به آنها تدریس شود و به آنها ترغیب شود که تعلیمات قرآنی را جامۀ عمل بپوشانند و دعوا و نزاع بین مسلمانان را به هیچ وجه تحمل نکنیم۱.   ۱-[وحدت امت، اثر مفتی محمد شفیع، از انتشارات «مکتبة المنبر» فیصل آباد]

فاش گویم آنچه در دل مضمر است   این کتابی نیست چیزی دیگر است
چون بجان در رفت جان دیگر شود   جان چو دیگر شد جهان دیگر شود!   [اقبال]

فضایل خواندن سوره های مبارکۀ کهف و ملک

عَنْ سَهْلِ ابْنِ مَعَاذِ بْنِ أَنَسٍ الْجُهَنِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ رَسُوْلِ اللهِ ﷺ أَنَّهُ قَالَ: (مَنْ قَرَأَ أَوَّلَ الْكَهْفِ وَآخِرَهَا كَانَتْ لَهُ نُورًا مِنْ قَدَمِهِ إِلَى رَأْسِهِ، وَمَنْ قَرَأَهَا كُلَّهَا كَانَتْ لَهُ نُورًا مِنْ بَيْنِ الْأَرْضِ إِلَى السَّمَاءِ) (احمد)

از سهل ابن معاذ ابن انس جهنی و او از پدرش از رسول الله ﷺ روایت می‌کنند که آنحضرت فرمودند: هرکس اول و آخر سورۀ کهف را بخواند برایش نوری از سر تا پایش می‌باشد و هرکس تمام سورۀ کهف را بخواند برایش نوری مابین زمین و آسمان خواهد بود.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ (إِنَّ سُورَةً مِنَ الْقُرْآنِ ثَلَاثُونَ آيَةً شَفَعَتْ لِرَجُلٍ حَتَّى غُفِرَ لَهُ، وَهِيَ سُورَةُ تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ) (ترمذی)

از ابوهریرة رضی الله عنه روایت است که نبی خدا ﷺ فرمودند: سوره‌یی از قرآن است که سی آیه دارد، واین سوره آنچنان اصرار بر شفاعت انسان می‌کند تا آنکه بخشیده شود و آن سورۀ «تبارك الذی بیده الملك» است.

چشم زدن و تأثیر آن حق است (نظر بد وجود دارد)

وَإِن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾ [قلم:٥١-٥٢]

نزدیك است كافران هنگامی كه آیات قرآن را می‌شنوند، تو را با چشمان خود به سر درآورند و هلاك سازند، و می‌گویند: او قطعاً دیوانه است. در صورتی كه قرآن جز اندرز و پند جهانیان و مایهٔ بیداری و هوشیاری ایشان نیست.

دعای حفاظت از نظرِ بد (دفع چشم زخم)

حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنِ الْمِنْهَالِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يُعَوِّذُ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ وَيَقُولُ: إِنَّ أَبَاكُمَا كَانَ يُعَوِّذُ بِهَا إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ، أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ. (بخاری)١

١ـ ابن عباس رضي الله عنهما میگوید : نبي اکرم ﷺ براي حفظ حسن و حسین علیهما السلام چنین دعا میکردند : «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ» و میفرمودند : «پدر شما ابراهیم علیه السلام براي حفظ اسماعیل و اسحاق علیهما السلام، همین دعا را میخواند». (ترجمه: از هر شیطان، حشرۀ گزنده و چشم شور به سخنان کامل خدا، پناه میبرم). (بخاری)

دعای ادای قرض

قُلِ اللَّهُمَّ مَٰلِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَآءُ وَتَنزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَآءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَآءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾ ١ [آل عمران:٢٦-٢٧]

١ـ معاذ بن جبل رضی الله عنه می گوید حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: اگر این کلمات را بخوانی و قرض‌هایت به اندازهٔ کوه‌ها باشد، الله متعال زمینهٔ ادای آن را مساعد می‌سازد. (المعجم الکبیر للطبرانی، حدیث شماره: ١٦٧٤٦)

دعای حاجت

لاَ إِلَهَ إِلَّا اللهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ سُبْحَانَ اللهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ الْحَمْدُ لِلهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ أَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بِرٍّ وَالسَّلاَمَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ لاَ تَدَعْ لِي ذَنْبًا إِلَّا غَفَرْتَهُ وَلاَ هَمًّا إِلَّا فَرَّجْتَهُ وَلاَ حَاجَةً هِيَ لَكَ رِضًا إِلَّا قَضَيْتَهَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. (ترمذی و ابن ماجه)

رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند:

کسی که حاجتی از خداوند یا از مردم داشته باشد، پس خوب وضو بگیرد، سپس دو رکعت نماز بخواند، و بعد از نماز (ابتدا) بر الله متعال حمد وثنا گوید، سپس بر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم درود بفرستد و (در نهایت) این دعا را بخواند: لاَ إِلَهَ إِلَّا اللهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ سُبْحَانَ اللهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ الْحَمْدُ لِلهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ أَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بِرٍّ وَالسَّلاَمَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ لاَ تَدَعْ لِي ذَنْبًا إِلَّا غَفَرْتَهُ وَلاَ هَمًّا إِلَّا فَرَّجْتَهُ وَلاَ حَاجَةً هِيَ لَكَ رِضًا إِلَّا قَضَيْتَهَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.(جز خدا معبودی لایق پرستش نیست خدای بردبار و بخشنده پاک است ذاتی که مالک عرش عظیم است و همه ستایشها برای خدای جهانیان است. خدایا من از تو اسباب فراهم کننده رحمت تو و راههای لازم کننده بخشایش تو و حفاظت از گناهان و بخشش هر نیکی و سلامتی از هر مصیبت را می طلبم، ای پروردگار رئوف و مهربان گناهانم را ببخش و گرفتاریهایم را دور فرما و نیاز هایی که برای من مفید و رضایت تو در آنهاست برآورده بفرما) و بعد از دعای بالا برای حل مشکل خویش چه اخروی باشد و چه دنیوی در بارگاه الهی دعا را ادامه دهد .

دعای ختم قرآن کریم (اول)

از عبدالله بن مسعود رضی الله عنه روایت است که گفت: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: هر بنده‌ای که دچار دل‌مشغولی و غم و اندوه شود و این دعا را بخواند:

اَللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، وَابْنُ عَبْدِكَ، وَابْنُ أَمَتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوِ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي. [الترغيب و الترهيب:۱۸۲۲ (صحیح)]

(خداوندا من بنده‌ی تو و فرزند بنده‌ی تو و فرزند کنیز تو هستم، پیشانی من به دست توست، حکم تو در مورد من اجرا شدنی است، قضایت در مورد من نافذ است؛ از تو به هر نامی که داری و خودت بر خود گذاشته‌ای یا به کسی از آفریده‌هایت یاد داده‌ای یا در کتابت نازل کرده‌ای، یا در علم غیب نزد خودت محفوظ داشته‌ای می‌خواهم قرآن را بهار قلب من و نور سینه‌ام، و از بین برنده‌ی اندوهم و غصه‌ام قرار دهی) حتما خداوند دل‌مشغولی و غم و اندوه او را از بین برده، گشایشی حاصل می‌کند. گفتند: ای پیامبر خدا، آیا آن را فرا نگیریم؟ فرمودند: آری، برای هرکه آن را بشنود شایسته است فرایش گیرد.

دعای ختم قرآن کریم (دوم)

اَللّٰهُمَّ اٰنِسْ وَحْشَتِيْ فِيْ قَبْرِيْ اَللّٰهُمَّ ارْحَمْنِيْ بِالْقُرْآنِ الْعَظِيْمِ وَ اجْعَلْهُ لِيْ إِمَامًا وَّ نُوْرًا وَّ هُدًى وَّ رَحْمَةً اَللّٰهُمَّ ذَكِّرْنِيْ مِنْهُ مَا نُسِّيْتُ وَ عَلِّمْنِيْ مِنْهُ مَا جَهِلْتُ وَ ارْزُقْنِيْ تِلَاوَتَهُ اٰنَآءَ اللَّيْلِ وَ اَطْرَافَ النَّهَارِ وَ اجْعَلْهُ لِيْ حُجَّةً يَّا رَبَّ الْعَالَمِيْنَ. [اِحیاء علوم الدین:۱/۳۵۵]

خدایا! وحشت مرا در قبرم به آرامش تبدیل کن، خدایا! به حق قرآن، بر من رحم کن، وآنرا برای من پیشوا و راهنما و رحمت قرار ده. خدایا! هرچه را که از آن فراموش کرده شدم، به یادم آور، و آنچه را که از آن نمی دانم، به من بیاموز، و تلاوتش را در اوقات شب و روز، روزی ام فرما، و آنرا برایم حجت قرار ده، ای پروردگار جهانیان!

دعا برای مبارزه و غلبه بر هوای نفس و
دعا برای تسکین درد

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ سَمْعِي وَمِنْ شَرِّ بَصَرِي وَمِنْ شَرِّ لِسَانِي وَمِنْ شَرِّ قَلْبِي وَ مِنْ شَرِّ مَنِيِّي. [ابو داود: ۱۵۵۱]

یا الله، من از شرّ گوش، چشم، زبان و قلب خویش و نیز از شرّ شرمگاهم به تو پناه می برم.

ضَعْ يَدَكَ عَلَى الَّذِي تَأَلَّمَ مِنْ جَسَدِكَ وَقُلْ: "بِسْمِ اللَّهِ" ثَلَاثاً، وَقُلْ سَبْعَ مَرَّاتٍ: "أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ". [مسلم: ۱۷۲۸]

دست خود را بر جای درد بگذارید و سه بار **بسم الله** بگویید، سپس هفت بار بگویید **أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ** به خدا پناه می برم از بدی آنچه می یابم و می ترسم.

دعای که شیطان از آن می ترسد

اَللّٰهُمَّ إِنَّكَ سَلَّطْتَ عَلَيْنَا عَدُوًّا بَصِيرًا بِعُيُوبِنَا يَرَانَا هُوَ وَ قَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا نَرَاهُمْ، اَللّٰهُمَّ فَآيِسْهُ مِنَّا كَمَا آيَسْتَهُ مِنْ رَحْمَتِكَ وَ قَنِّطْهُ مِنَّا كَمَا قَنَّطْتَهُ مِنْ عَفْوِكَ وَ بَاعِدْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ جَنَّتِكَ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِير. [اِحياء علوم الدين]

نقل است که محمد بن واسع رحمه‌الله از پارسایان و محدثان قرن دوم هجری هر روز بعد از نماز صبح این دعا را می خواند (پروردگارا، دشمنی را بر ما مسلط نمودی که به عیوب ما آگاه است [یعنی شیطان]، و خودش و طایفه اش ما را می بینند از آنجایی که دیده نمی شوند، پروردگارا او را از ما مایوس گردان همان گونه که او را از رحمت خود مایوس کردی، و او را از فریب دادن ما ناامید گردان همان گونه که او را از عفو خود ناامید کردی و میان ما و او فاصله بینداز و او را دور کن همان گونه که او را از بهشت خود دور کرده ای، چرا که تو بر هر کاری توانایی) روزی شیطان در راه مسجد خودش را به او نشان داد و گفت: ای پسر واسع، مرا می شناسی؟ گفت: تو چه کسی هستی؟ گفت: من شیطانم فرمود: چه می خواهی؟ گفت: اگر این دعای استعاذه را به کسی آموزش ندهی، با تو پیمان می بندم که نه خودم و نه هیچ کدام از فرزندان و پیروانم، تو و اولاد و نسل تو را وسوسه نخواهیم کرد و شما را به معصیتی امر نخواهیم کرد محمد بن واسع رحمه‌الله فرمود: به خدا قسم هر کس این دعا را بخواهد به او آموزش می دهم. اکنون هر کاری می خواهی انجام بده.

نماز عیدین

بر هر شخصی که نماز جمعه بر او واجب باشد، نماز عید فطر و عید قربان نیز واجب می گردد.

چگونگی نماز عید: برای خواندن نماز عید ابتدا نیت کرده که دو رکعت نماز عید فطر یا اضحی(قربان) را با شش تکبیر زائده پشت سر امام بخوانیم و هم زمان با امام تکبیر تحریمه را می گوئیم و دست ها را می بندیم، بعد از خواندن سبحانک اللهم، امام سه تکبیر می گوید و ما همزمان با امام دست ها را تا گوش بالا برده و رها می کنیم و بعد از سه تکبیر امام سوره حمد و سوره می خواند بعد رکوع و سجده می کنیم و در رکعت دوم امام حمد و سوره ای دیگر می خواند و قبل از رفتن به رکوع، امام سه تکبیر می گوید و ما هم با امام دست ها را بالا برده و رها می کنیم؛ سپس امام تکبیر چهارم را گفته و به رکوع می رویم، بعد از سجده همه با هم برای خواندن تشهد می نشینیم و بعد سلام می دهیم. بعد از سلام سکوت را رعایت کرده گوش جان به دو خطبه سنت نمازهای عید می سپاریم.

آنچه روز عید مستحب است: ۱- غسل. ۲- پوشیدن بهترین لباس. ۳- خوردن در روز عید فطر قبل از خروج برای نماز. ۴- روز عید قربان خوردن را به تأخیر بیاندازد تا از گوشت قربانی‌اش بخورد. ۵- مسواک زدن. ۶- استفاده از عطر.۷- تکبیر در روزهای عید: الله ا کبر الله ا کبر لا اله الا الله و الله ا کبر، الله ا کبر و لله الحمد. ۸- ادای صدقه ی فطر قبل از رفتن به عیدگاه در عید فطر. ۹- پیاده رفتن.

- وقت تکبیر در روز عید فطر از هنگام رفتن به مصلی شروع می‌شود و تا خواندن نماز ادامه می‌یابد.

-وقت تکبیر عید قربان از نماز صبح روز عرفه شروع می‌شود و تا نماز عصر آخرین روز ایام التشریق(روز سوم عید) ادامه دارد.

نماز استخاره

روش نماز استخاره را جابر بن عبدالله سَلَمی رضی الله عنه روایت کرده است. ایشان می‌گوید: حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم استخاره در همهٔ امور را به یارانش یاد می‌داد چنان‌که سوره‌ای از قرآن را به آنان یاد می‌داد. ایشان می‌فرمود: «هرگاه کسی از شما تصمیم به انجام کاری گرفت دو رکعت غیر فرض بگزارد، سپس بگوید: اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ وَ أَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ وَ أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ، فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَ لا أَقْدِرُ وَ تَعْلَمُ وَ لا أَعْلَمُ وَ أَنْتَ عَلامُ الْغُيُوبِ اللَّهُمَّ فَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ هَذَا الأَمْرَ (آن‌گاه کار خود را بگوید) خَيْرًا لِي فِي عَاجِلِ أَمْرِي وَآجِلِهِ قَالَ أَوْ فِي دِينِي وَ مَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي فَاقْدِرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ اللَّهُمَّ وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّهُ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَ مَعَاشِي وَ عَاقِبَةِ أَمْرِي أَوْ قَالَ فِي عَاجِلِ أَمْرِي وَآجِلِهِ فَاصْرِفْنِي عَنْهُ [واصرفه عنی] وَ اقْدِرْ لِيَ الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ رَضِّنِي بِهِ . [بخاری]

معنای دعا: خداوندا من از علم تو خواهان خیرم و از قدرت تو خواهان قدرتم و از فضل تو خواهانم چرا که تو می‌توانی و من نمی‌توانم و می‌دانی و من نمی‌دانم و تو دانای غیب‌هایی. خداوندا اگر می‌دانی که این امر ـ این‌جا کارش را ذکر می‌کند ـ برای من در کوتاه مدت و بلندمدت ـ یا در دینم و زندگی‌ام ـ و فرجام کارم به خیر من است آنرا برایم مقدر ساز و آسان گردان سپس برایم در آن برکت قرار ده. خداوندا و اگر می‌دانی که این کار برایم در دینم و زندگی‌ام و فرجام کارم ـ یا در کوتاه مدت و بلند مدت من ـ برایم بد است مرا از آن دور گردان [و آن را از من دور گردان] و خیر را برایم هرجا که هست مقدر گردان سپس مرا به آن خشنود بگردان).

نماز جنازه

خواندن نماز جنازه، بر مسلمانان فرض کفایه است؛ یعنی اگر مسلمانی بر وی نماز برپا داشت، برای همه مسلمین کفایت می کند.
نماز جنازه رکعت ندارد، فقط به جای آن چهار تکبیر گفته می شود. ابتدا امام در مقابل سینه جنازه ایستاده، چنین نیت می کند: نیت کردم که ادا گردانم چهار تکبیر نماز جنازه، ثنای بر خدای تعالی، درود بر حضرت رسول اللهﷺ دعا برای میت، ثواب بر جمع حاضر، خالصاً لله تعالی، الله اکبر.

۱- درتکبیر اول: «سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَىٰ جَدُّكَ وَجَلَّ ثَنَائُكَ وَلَا اِلٰهَ غَيْرُكَ» را بخواند.

۲- در تکبیر دوم: «اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَىٰ اِبْرَاهِيمَ وَعَلَىٰ آلِ اِبْرَاهِيمَ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ. اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَىٰ اِبْرَاهِيمَ وَعَلَىٰ آلِ اِبْرَاهِيمَ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ» را بخواند.

۳- درتکبیر سوم: اگر میت مرد یا زن بالغ بود این دعا را بخواند: اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا وَذَكَرِنَا وَاُنْثَانَا اَللّٰهُمَّ مَنْ اَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَاَحْيِهِ عَلَى الْاِسْلَامِ وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْاِيْمَانِ

اگر میت کودک پسر بود: اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطاً وَاجْعَلْهُ لَنَا اَجْراً وَذُخْراً وَاجْعَلْهُ لَنَا شَافِعاً وَمُشَفَّعًا

اگر میت کودک دختر بود: اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهَا لَنَا فَرَطاً وَاجْعَلْهَا لَنَا اَجْراً وَذُخْراً وَاجْعَلْهَا لَنَا شَافِعَتاً وَمُشَفَّعَتًا بخواند.

۴-در تکبیر چهارم: امام الله اکبر گفته و بعد از تکبیر چهارم بردو سمت خود سلام دهد.

اساسات دین مقدس اسلام (اول)

علماء گرامی فرموده اند که تمام اساسات دین مقدس اسلام را این چهار حدیث نبوی احتوا نموده است:

اول: توجه به نیت:

وعَنْ أَميرِ الْمُؤْمِنِينَ أبي حفْصٍ عُمرَ بنِ الْخَطَّابِ بْن نُفَيْل بْنِ عَبْدِ الْعُزَّى بن رياح بْن عبدِ اللَّهِ بْن قُرْطِ بْنِ رزاح بْنِ عَدِيِّ بْن كَعْبِ بْن لُؤَيِّ بن غالبِ الْقُرَشِيِّ العدوی رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قال: سمعْتُ رسُولَ الله ﷺ يقُولُ «إِنَّمَا الأَعمالُ بالنِّيَّات، وإِنَّمَا لِكُلِّ امرئٍ مَا نَوَى، فمنْ كانَتْ هجْرَتُهُ إِلَى الله ورَسُولِهِ فهجرتُه إلى الله ورسُولِه، ومنْ كاَنْت هجْرَتُه لدُنْيَا يُصيبُها، أَو امرَأَةٍ يَنْكحُها فهجرَتُهُ إلى ما هَاجَر إليْهِ». (متفق علیه)

از حضرت عمر بن الخطاب رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ روایت شده که گفت: از رسول خدا ﷺ شنیدم که فرمودند: همانا ثواب اعمال به نیت بستگی دارد و هر کس نتیجۀ نیت خود را درمیابد، پس کسی که هجرت او بسوی خدا و رسول او است ثواب هجرت بسوی خدا ورسولش را در می یابد و کسی که هجرتش بسوی دنیا باشد بآن میرسد یا هجرت او برای ازدواج با زنی باشد، پس هجرت او بسوی چیزیست که برای رسیدن به آن هجرت نموده است.

اساسات دین مقدس اسلام (دوم)

دوم: اجتناب از امور بیهوده و پوچ:

عَنْ أبي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قال: قالَ رسولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مِنْ حُسْنِ إِسْلامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَالاَ يَعْنِيهِ». (ترمذی)

از ابي هريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ روایت است که: رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمودند: از حسن و نیکویی اسلام شخص ترک امور بی فایده است.

یعنی از نشانه‌های خوبی انسان مسلمان این است که آنچه را که بی‌معنی و پوچ است (و یا به او تعلق ندارد) ترک می کند.

سوم: خیرخواه بودن به مسلمانان:

عَنْ أَنَس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عن النبيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قال: «لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ». (متفق علیه)

از انس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ روایت است که: پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمودند: مؤمن شمرده نمی‌شود یکی از شما تا دوست داشته باشد برای برادرش آنچه را که برای خویش دوست می‌دارد.

اساسات دین مقدس اسلام (سوم)

چهارم: پرهیز از امور مشکوک:

وعن النُّعمان بنِ بَشيرٍ رضي الله عنهما قال: سمِعْتُ رسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُول: «إنَّ الحَلاَلَ بَيِّن، وإنَّ الحَرامَ بَيِّن، وَبَيْنَهما مُشْتَبِهاتٌ لاَ يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ مِنَ النَّاس، فَمَن اتَّقى الشُّبُهات، اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وعِرْضِه، وَمَنْ وقَعَ فى الشبُهات، وقعَ فى الحَرام، كَالرَّاعى يرْعى حَوْلَ الحِمى يُوشِكُ أَنْ يَرْتَع فِيه، أَلاَ وإنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى، أَلاَ وَإنَّ حِمَى اللَّهِ مَحَارِمه، أَلاَ وإنَّ فى الجسَدِ مُضغَةً إذا صلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، وَإذا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ: أَلاَ وَهِيَ الْقَلْبُ». (متفق عليه)

از نعمان بن بشیر رضي الله عنهما روایت شده است که، گفت: از رسول الله ﷺ شنیدم که می فرمودند: همانا حلال واضح است و حرام واضح است و در میان آن دو امور مشتبهی وجود دارد که بسیاری مردم آن را نمی دانند پس آنکه از مشتبهات بپرهیزد برای دین و آبروی خود پاکی جسته است و آنکه به مشتبهات آلوده شود، در حرام افتاده است، مانند چوپانی که در اطراف چراگاه ممنوعه می چراند نزدیک است که گوسفندان در آن وارد شود، و آگاه باشید که هر پادشاهی چراگاهی ممنوعه دارد و چراگاه ممنوعۀ خدا چیزهائیست که حرام نموده است، آگاه باشید که در جسم پارۀ گوشتی است که اگر صالح شود، همۀ جسد درست و صالح می‌گردد و اگر فاسد گردد تمام جسم فاسد می گردد و بدانید که آن قلب است.

معرفی گناهان کبیره (اول)

﴿إِن تَجۡتَنِبُواْ كَبَآئِرَ مَا تُنۡهَوۡنَ عَنۡهُ نُكَفِّرۡ عَنكُمۡ سَيِّـَٔاتِكُمۡ وَنُدۡخِلۡكُم مُّدۡخَلٗا كَرِيمٗا﴾ [النساء: ۳۱]

«اگر از گناهان کبیره‌ای بپرهیزید که از آن نهی شده‌اید، گناهان صغیره‌ی شما را (با فضل و رحمت خود) از شما می‌زدائیم و (به شرط استغفار از کبائر و عدم اصرار بر صغائر) شما را به جایگاه ارزشمندی (که بهشت برین است) وارد می‌گردانیم».

امام ذهبی رحمه‌الله در کتاب «الکبائر» اشاراتی زیبا به انواع گناهان دارند و می فرمایند: آنچه از گناهان که در قرآن وسنّت ذکر شده بر دوقسم اند (گناهان صغیره) یعنی: گناهان کوچک و(گناهان کبیره) یعنی: گناهان بزرگ. گناهان صغیره در دنیا به دو طریق بخشیده می شوند با توبه و یا انجام نیکی ها اما گناهان کبیره فقط با توبه بخشیده می شوند که در ذیل به مجموعه‌ای از گناهان کبیره اشاره می‌شود:

۱. شرک به الله، ۲. قتل ناحق، ۳. جادوگری، ۴. ترک نماز، ۵. زکات ندادن، ۶. بدون عذر روزه نگرفتن، ۷. با وجود توانائی حج نکردن، ۸. نافرمانی والدین، ۹. قطع صله رحم، ۱۰. زنا کردن، ۱۱. لواطت، ۱۲. ربا خواری، ۱۳. خوردن مال یتیم به ناحق

معرفی گناهان کبیره (دوم)

۱۴. بر الله متعال و پیامبر اکرمﷺ دروغ بستن، ۱۵. از میدان جهاد فرار کردن، ۱۶. خیانت رهبر به ملت، ۱۷. تکبر و غرور، ۱۸. شهادت دروغ، ۱۹. شراب نوشی و استعمال مواد مخدر، ۲۰. قمار بازی، ۲۱. تهمت زدن به زنان پاک دامن، ۲۲. خیانت و دزدی در مال غنیمت و بیت المال، ۲۳. دزدی، ۲۴. سرقت و قطاع الطریقی، ۲۵. به دروغ قسم یاد کردن و خلاف وعده کردن، ۲۶. به مال و آبروی مردم تعرض کردن، ۲۷. گرفتن مالیات به ناحق، ۲۸. حرام خواری، ۲۹. دست به خودکشی زدن، ۳۰. دروغ گفتن، ۳۱ . قضاوت بر خلاف قرآن و سنت نمودن، ۳۲. رشوت دادن و رشوت گرفتن، ۳۳. زنان و مردان خود را به یکدیگر تشبیه کردن، ۳۴. دیوثی کردن، ۳۵. حلاله نمودن (کسانیکه زن مطلقه را به حیله به نکاح می‌گیرند و بعداً طلاق داده تا به شوهر اولش حلال گردد)، ۳۶. بی توجهی در نظافت بدن (بدن و لباس را از ادرار محافظت نکردن) ۳۷. ریاکاری در عبادات و اعمال، ۳۸. فراگیری علم برای حصول دنیا، ۳۹. خیانت در امانت، ۴۰. منت گذاشتن بعد از نیکی و احسان ۴۱. انکار از تقدیر خیر و شر و تکفیر برادر مسلمان، ۴۲. تجسس در سخنان و اعمال دیگران، ۴۳. نمامی و سخن چینی، ۴۴. دشنام دادن برادر مسلمان ۴۵. عهد شکنی و وعده خلافی، ۴۶. سخنان کاهنان، منجمان، فال گیران و ستاره شناسان را قبول کردن، ۴۷. نافرمانی زن از دستورات شرعی شوهر،

معرفی گناهان کبیره (سوم)

۴۸. ساختن مجسمه برای عبادت، ۴۹. کلمات خلاف شرع بر زبان آوردن، زدن بر سر و صورت و پاره کردن گریبان خصوصاً در هنگام مصیبت، ۵۰. سرکشی و بی انصافی در حقوق دیگران، ۵۱. ظلم نمودن بر زن، خادم، ضعیف و یا حیوانات و سوء استفاده کردن از آنها، ۵۲. آزار رساندن به همسایه، ۵۳. مسلمان آزاری و دشنام دادن، ۵۴. آزار رسانی به بندگان الله متعال و خود را برتر دانستن، ۵۵. لباس را به قصد تکبر از حد معمول بلند نمودن و یا رها کردن پاچۀ شلوار پایین تر از قوزک پای، ۵۶. پوشیدن لباس ابریشمی و استفاده از طلا توسط مردان، ۵۷. فرار غلام و برده از آقا (صاحبش) بدون کدام عذر، ۵۸. ذبح حیوانات بدون اسم الله متعال و یا ذبح به اسم کسی دیگر، ۵۹. خود را به غیر پدر به کسی دیگر نسبت دادن، ۶۰. مجادله برای دفاع از باطل و یا خود نمایی، ۶۱. آب اضافی را در زمان نیاز به مردم نیازمند ندادن، ۶۲. کاستن از وزن پیمانه و ترازو و یا متراژ اجناس، ۶۳. ایمن دانستن خود و یا دیگران از عذاب الهی، ۶۴. خوردن گوشت خوک (خنزیر) و نا امید شدن از رحمت الهی، ۶۵. بدون عذر همیشه نماز را تنها خواندن و یا نماز با جماعت را ترک کردن، ۶۶. نماز های جمعه را همیشه و بدون عذر شرعی ترک کردن، ۶۷. ظلم کردن در وصیت و یا خیانت کردن در تقسیم میراث و غصب میراث، ۶۸. مکاری و فریبکاری، ۶۹. افشای راز مسلمانان به کفار و سلاح کشیدن بر روی برادر مسلمان، ۷۰. دشنام دادن یاران و اصحاب حضرت پیامبر اکرم ﷺ.

فضیلت ذکر در قرآن کریم

در مورد فضیلت ذکر در قرآن کریم الله متعال می فرمایند:

۱: ﴿فَٱذۡكُرُونِيٓ أَذۡكُرۡكُمۡ وَٱشۡكُرُواْ لِي وَلَا تَكۡفُرُونِ﴾ [البقرة: ۱۵۲].

«مرا یاد کنید تا من نیز شما را یاد کنم، و از من سپاسگزاری کنید و ناسپاسی مرا نکنید».

۲: ﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ ذِكۡرٗا كَثِيرٗا﴾ [الأحزاب: ۴۱]. «ای مؤمنان! الله را بسیار یاد کنید».

۳: ﴿وَٱلذَّٰكِرِينَ ٱللَّهَ كَثِيرٗا وَٱلذَّٰكِرَٰتِ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُم مَّغۡفِرَةٗ وَأَجۡرًا عَظِيمٗا﴾ [الأحزاب: ۳۵]

«مردان و زنانی که الله را بسیار یاد می‌کنند، الله برای آن‌ها آمرزش و پاداش بزرگی فراهم ساخته است».

فضیلت ذکر در احادیث (اول)

در مورد فضیلت ذکر در احادیث ، حضرت پیامبر اکرم ﷺ می‌فرمایند:

۱: «مَثَلُ الَّذِی یَذْکُرُ رَبَّهُ وَالَّذِی لاَ یَذْکُرُ رَبَّهُ مَثَلُ الْحَیِّ وَالْمَیِّتِ»[بخاری].

«مثال کسی که پروردگارش را یاد می‌کند و کسی که پروردگارش را یاد نمی‌کند، مانند زنده و مرده است».

۲: «یَقُولُ اللهُ تَعَالَی: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِی بِی، وَأَنَا مَعَهُ إِذَا ذَکَرَنِی، فَإِنْ ذَکَرَنِی فِی نَفْسِهِ ذَکَرْتُهُ فِی نَفْسِی، وَإِنْ ذَکَرَنِی فِی مَلأٍ ذَکَرْتُهُ فِی مَلأٍ خَیْرٍ مِنْهُمْ، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَیَّ شِبْرًا تَقَرَّبْتُ إِلَیْهِ ذِرَاعًا، وَإِن تَقَرَّبَ إِلَیَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ إِلَیْهِ بَاعًا، وَإِنْ أَتَانِی یَمْشِی أَتَیْتُهُ هَرْوَلَةً»[بخاری].

ابوهریره رضی الله عنه می‌گوید: نبی اکرم ﷺ فرمود: «خداوند متعال [در حدیث قدسی] می‌فرماید: من با بنده‌ام بر اساس گمانی که به من دارد، رفتار می‌نمایم. و هنگامی که مرا یاد می‌کند، من با او هستم. پس اگر در تنهایی مرا یاد کند، من هم او را در تنهایی، یاد خواهم کرد. و اگر مرا در میان جمع، یاد کند، من او را در میان جمع بهتری، یاد خواهم کرد. و اگر به اندازۀ یک وجب به من نزدیک شود، من به اندازۀ یک ذراع به او نزدیک می‌شوم. و اگر به اندازۀ یک ذراع به من نزدیک شود، من به اندازۀ یک باع (فاصلۀ باز کردن دو دست) به او نزدیک می‌شوم. و اگر قدم زنان به سوی من بیاید، من دوان به سوی او خواهم آمد».

فضیلت ذکر در احادیث (دوم)

۳: «مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا، لَا أَقُولُ: ﴿الٓمٓ﴾ حَرْفٌ، وَلَكِنْ: أَلِفٌ حَرْفٌ، وَلَامٌ حَرْفٌ، وَمِيمٌ حَرْفٌ» [ترمذی].

«هرکس یک حرف از قرآن بخواند، یک نیکی برایش نوشته می‌شود، و هر نیکی، ده برابر خواهد شد، من نمی‌گویم: (الم) یک حرف است، بلکه: ألف یک حرف، لام یک حرف و میم یک حرف است».

۴: «مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلِسًا لَمْ يَذْكُرُوا اللهَ فِيهِ، وَلَمْ يُصَلُّوا عَلَى نَبِيِّهِمْ إِلَّا كَانَ عَلَيْهِمْ تِرَةٌ، فَإِنْ شَاءَ عَذَّبَهُمْ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ» [ترمذی].

«هر گروهی در مجلسی بنشینند و در آن، ذکر الله را نکنند و بر پیامبرشان درود نفرستند، بر آنها حسرت و افسوس وارد می‌شود، و بر الله است که آنها را ببخشد یا عذاب دهد».   [ماخوذ از حصن المسلم، سعید قحطانی]

اذکار صبح و شام شما را محافظت می کند از...

امام ابن قیم رحمه‌الله می‌فرماید: «اذکار صبح و شام نقش سپر را دارد. هرچه ضخیم‌تر باشد، صاحب آن بیشتر محافظت می‌شود. بلکه قدرت آن به حدی می‌رسد که تیری که به سمت آن شلیک می‌شود به عقب برگردد و بر کسی که آن را شلیک کرده است تأثیر بگذارد.»

۱:کفر، عذاب قبر، آتش دوزخ، گناه و عواقب آن.

۲: فقر و قرضداری.

۳: ظلم و صدمه زدن به خود.

۴: حسادت و بخل.

۵: وسوسه‌های شیطانی، افراد شیطان صفت، جنیات، اضطراب، تشویش، غم، ترس و هراس.

۶: سحر و جادو، تنبلی و به تعویق انداختن کارها.

۷: مشکلات غیرمترقبه و خواری دوران کهن سالی.

چه وقت اذکار را باید بخوانیم؟ اذکار صبح: بین فجر و طلوع آفتاب - اذکار شام: بین عصر و مغرب خوانده شود.